

Förslag om möjlighet till mindre styrelser för universitet och högskolor och om rektors möjlighet att vara ordförande i styrelsen

Bakgrund

Utbildningsdepartementets promemoria innehåller förslag som innebär att det skapas möjlighet för statliga universitet och högskolor att ha en styrelse med 11 i stället för 15 ledamöter om det finns skäl för det med hänsyn till högskolans behov. Beslut om ett lägre antal ledamöter bör fattas av regeringen efter en framställning från universitetet eller högskolan. I promemorian föreslås också att ordföranden i styrelsen inte får vara anställd vid universitetet eller högskolan.

Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2018.

Om Naturvetarna

Naturvetarna är fackförbundet för akademiker inom naturvetenskap. Våra 32 000 medlemmar arbetar inom livsvetenskaperna, miljö, jord, skog, de fysiska vetenskaperna, matematik och informationsteknologi. Av dessa arbetar närmare 4 300 med vetenskaplig forskning och utveckling såväl inom universitet och högskolor som på övriga myndigheter, landsting samt i näringslivet. Omkring 4 500 är anställda och 1 900 studerar inom akademien. Drygt en fjärdedel av medlemmarna har disputerat. Naturvetarna är kontaktförbund för Karolinska Institutet och Sveriges lantbruksuniversitet samt de flesta statliga forskningsfinansiärer.

Naturvetarnas synpunkter

Lärosätena bör ges möjlighet att vid behov ha mindre styrelser

Promemorian förslag: En styrelse för ett universitet eller en högskola ska bestå av ordföranden och 14 andra ledamöter. Regeringen får efter framställning från ett universitet eller en högskola besluta att styrelsen för ett universitet eller en högskola ska bestå av ordföranden och 10 andra ledamöter om det finns skäl för det med hänsyn till högskolans behov.

Lärarna och studenterna ska ha rätt att utse 3 ledamöter vardera i styrelsen. Om regeringen har beslutat att styrelsen ska bestå av ordföranden och 10 andra ledamöter ska lärarna och studenterna i stället ha rätt att utse 2 ledamöter vardera i styrelsen.

Naturvetarna är positiva till förslaget så länge som lärare och studenter har rätt att utse (minst) tre ledamöter var till styrelsen som idag eller minst 2 ledamöter var i en styrelse med 11 ledamöter.

Det bör förtydligas vad som krävs om en mindre styrelse efter en tid vill gå tillbaka 15 ledamöter även om det på sidan 15 i promemorian står: "I det fall ett lärosäte har beviljats en styrelse med 11 ledamöter men senare efter utvärdering vill återgå till en styrelse med

15 ledamöter följer av bestämmelsen i 2 kap. 1 § högskoleförordningen att det är möjligt att ändra ett beslut om antal ledamöter.” Det är inte helt tydligt om det krävs ett regeringsbeslut eller om styrelsen själva kan ändra på beslutet.

Ordföranden i ett universitet eller en högskolas styrelse bör inte vara anställd vid högskolan

Promemorians förslag: Ordföranden i en styrelse får inte vara anställd vid högskolan.

Naturvetarna är positiva till förslaget. Det är mycket viktigt att roll- och ansvarsfördelningen i ledningen för ett lärosäte är utformad på ett tydligt och ändamålsenligt sätt. Styrelsen måste kunna utkräva ansvar av rektorn vilket väsentligen kan försvåras om rektorn är styrelseordförande. En välfungerande ledning är en nödvändighet för en god arbetsmiljö och hög kvalitet i utbildning och forskning.

Naturvetarna anser förslaget leder till en tydligare rollfördelning mellan styrelseordförande och rektor vilket är bra.

Vi delar uppfattningen att universitet och högskolor inte ska vara undantagna andra styrelsemyndigheter när det gäller regleringen av rollfördelningen mellan myndighetschefen och styrelseordföranden.

NATURVETARNA

Per Klingbjer
Förbundsdirektör

Tobias Lundquist
Utredare